

С оглед необходимата систематичност тук ще предпочета да разгледам само тези произведения, които са обявени от писателя индивидуалист в антологията „На Острова на блажените“, и, разбира се, чийто основен общ белег е неосъществеността. Отдавна е известен характерът на книгата – саморазкриваща се литературна мистификация, както и отношенията на двойници между представените „творци“ и българския „преводач“. Съобразявайки се с постигнатото в българската литературноисторическа мисъл, аз също ще построя своите настоящи размисли върху принципната идентичност между измислени писатели и реална личност. С други думи, главната особеност на антологията обуславя възможността текстът да бъде възприеман като игрово-документален, а рядко провежданата операция „разкодиране“ да се окаже част от продуктивно тълкуване. Не ще и дума, че в същия този текст съществуват многобройни и многопосочни кодове, но толкова повече става ясно, че указанията в биографиите на поетите/писателите от Острова произведения са целенасочено подбрани от П. П. Славейков за внушаване на определени идеи, за разкриване на дадени смислови посоки. Кой и какви – ще се постарая да изясня по-нататък в изложението.

Получава се картина, при която „виртуалните“ произведения на преведените творци „говорят“ пределно лаконично – с гласа на своите заглавия или на рефериращите бележки. Всъщност, оспорвайки се – според правилото „Умните противоречат на другите, мъдрият – на себе си!“ – поетът индивидуалист пише в очерка за Видул Фингар: „Съчинението ще се съкрати до съдържанието си, до най-неинтересното нещо в едно съчинение“. Както обаче се установява, точно чрез лаконичността на предаденото съдържание, и даже чрез смисъла на отделно название, П. П. Славейков представя на читателя обхватността на своето творчество – поне като замисъл, желанието за въвеждане на най-разнообразни теми, възможността свободно да бъде изказана идеята за интерпретирането на тези теми, и разбира се – вземайки повод от всички тези цитирания – да изложи своите позиции по един или друг въпрос: от художествено-естетическите виждания до политическите пристрастия.

И така – коментирайки творческата биография на един или друг „блажен автор“, П. П. Славейков указва на различни по обем, тематична на-

---

мълчанието“, която е запазена в архива на поета, но не бива отпечатана, а произведенията, които я съставят, са обнародвани в различни Пенчо-Славейкови книги. Подобен случай ни разкриват и произведенията на чужди автори, чиито заглавия са указани в антологията, а текстовете им напълно реално съществуват в списания, вестници, стихосбирки и книги. Известни са на българската критика подобни заглавия в очерка за Велко Меруда – творби на Ив. Вазов и К. Величков.